

Det kongelige arbeids- og
inkluderingsdepartement

Pb 8019 Dep

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

03 APR 2007

Deres ref.:

Vår ref.:

07/19316/RHAN

Dato:

29.03.2007

Nytt kapittel 5A i Sosialtjenesteloven - forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad.

Høring

Arbeids- og Inkluderingsdepartementet har sendt Forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kapittel 5A i sosialtjenesteloven. Departementet ber om høringsuttalelse på forslaget og høringsfrist er satt til 30. mars 2007. Bærum kommune slutter seg til forslaget fra departementet, forutsatt at staten gir inndekning av merutgifter til administrasjon og stønader.

Saksutredning:

I Stortingsmelding nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering som ble lagt fram 3. november 2006 foreslår regjeringen som et av hovedgrepene at det etableres et nytt kvalifiseringsprogram med tilhørende kvalifiseringsstønad for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og med ingen eller svært begrensede ytelser i folketrygden. Begrunnelsen for hovedgrepet er uthevet i høringsnotatet der det henvises til at det er:

”behov for en forsterket innsats ovenfor personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. En spesiell utfordring er knyttet til de som har ingen eller svært begrensede ytelser i folketrygdloven, og som står i fare for å komme i en passiv situasjon preget av inntektsfattigdom kombinert med andre levekårsproblemer av helsemessig og/eller sosial karakter. Dette handler i stor grad om personer som i dag er avhengige av økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde over lengre perioder.”

Formålet med kvalifiseringsprogrammet og kvalifiseringsstønad er å bidra til at flere i målgruppen kommer i arbeid. Tilbudet skal gis til personer som vurderes å ha en mulighet å kunne komme i arbeid gjennom tettere og mer forpliktende oppfølging og bistand. Det foreslås at ansvaret for ordningen blir kommunalt og at forvaltningen i likhet med økonomisk sosialhjelp legges til NAV-kontoret.

Ordningen blir motstykke til en ny statlig stønad som erstatter dagens atføringsstønad, rehabiliteringsstønad og midlertidig uføretrygd som er tenkt å gi tidsbegrenset inntektssikring for personer som har redusert inntektsevne grunnet helseproblemer.

Sammenfatning av forslaget:

- Deltakere i kvalifiseringsprogrammet skal være i yrkesaktiv alder, ha vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ha ingen eller svært begrensede ytelser i folketrygden.
- Innholdet kan være tiltak fra kommune, stat, offentlige og private arbeidsgivere, frivillige organisasjoner m.fl.
- Kommunen skal være hovedansvarlig for programmet. Det skal tilbys fulltidskvalifisering tilsvarende introduksjonsprogrammet for bosatte flyktninger. Eksempler på tiltak er arbeidsmarkedstiltak, opplæring, arbeidstrening motivasjons- og mestringstrening mm.
- Deltakere over 25 år vil få kvalifiseringsstønad motsvarende 2 G, (kr.125 784,- pr. år.) Deltakere under 25 år vil få 2/3 av 2 G. Stønaden er skattepliktig. Dette innebærer at deltakere over 25 år vil få utbetalt kr. ca. 8650,- pr. mnd etter skatt og deltakere under 25 år vil få utbetalt ca. kr. 6100,- pr. mnd etter skatt.
- Illegitimt fravær fører til trekk i stønaden uansett varighet og kan føre til stans av vedtaket.
- Eventuell individstønad fra NAV-arbeid vil tilfalle kommunen.
- Kvalifiseringsstønaden vil bli redusert med motsvarende beløp hvis søker har sykepenger, rehabiliteringspenger, attføringspenger, uførepensjon og fødselspenger.
- Ved inntektsgivende arbeid ved siden av programmet avkortes stønaden samt deltakelse i programmet time for time. Arbeid kan maksimalt utgjøre 50 % stilling.
- Det vil gis fast barnetillegg på kr. 27,- pr. barn pr. dag.
- Kvalifiseringsstønaden blir ikke redusert på grunn av mottatt barnebidrag.
- Barnetrygd og kontantstøtte kan medregnes på linje med andre inntekter ved behov av supplerende sosialhjelp men skal ikke regnes som inntekt i forhold til kvalifiseringsstønaden.
- Målgruppen for kvalifiseringsstønaden omfatter ikke de som har rett til overgangsstønad.
- Kvalifiseringsordningen blir obligatorisk for alle kommuner som inngått avtale med Arbeids- og velferdsetaten om felles NAV-kontor.
- Staten gir kommunene 53 millioner i økte rammebevilgninger til innfasing av ordningen for å finansiere tiltaket i kommuner med NAV-kontorer i 2007. Staten vil videre yte et årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunens og sosialtjenestens utgifter til programmet.
- Ytelsen er pensjonsgivende.
- Alle deltakere skal ha individuell plan.
- Kvalifiseringsprogrammet kan gis for 1 år og etter individuell vurdering for 2 år med mulighet til ytterligere 6 måneders forlengelse dersom det er sannsynlig at deltakeren får fast arbeid i løpet av denne perioden.
- En deltaker kan bare delta i programmet en gang.
- Motivasjonen hos deltakere skal ligge i at kvalifiseringsprogrammet skal fremme overgangen til arbeid og skal være arbeidsrettet.
- Programdeltakelse forutsetter aktivitet og krav om aktiv jobbsøking i løpet av programmet.
- Ungdom som har forutsetning til å kunne gjennomføre ordinære utdanningsløp omfattes ikke av ordningen.
- Etter lovforslaget vil det være kommunen som fatter beslutning om tildeling av kvalifiseringsprogram og stønad i form av enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Selve kvalifiseringsprogrammet vil utarbeides samtidig med vedtaket og følge

- dette, enten som vedlegg eller som en del av vedtaket. Vedtaket kan påklages til fylkesmannen.
- Programmet innføres gradvis som en konsekvens av at det foreslås lagt til NAV-kontorer. I perioden 2007-2009 vil derfor rett til kvalifiseringsprogram være betinget av at søker bor i en kommune med NAV-kontor. Ordningen skal gjelde i alle kommuner fra 1. januar 2010.
 - Departementet tar sikte på at det i forbindelse med innfasing av programmet vil bli utarbeidet måleindikatorer og gjennomført en kontinuerlig evaluering. Etter 2 år vil det bli foretatt en oppsummering av resultatene av evalueringen. Denne vil danne grunnlag for eventuelle justeringer av kvalifiseringsprogrammet.

Vurdering av forslaget:

Kvalifiseringsprogrammet:

- Bærum kommune ser positivt på forslaget om kvalifiseringsprogram.
- Forslaget om å legge ansvaret for programmet til kommunenes sosialtjeneste som inngår i NAV-parterskapet, vil etter kommunens syn i vesentlig grad utvide innholdet i den lovpålagte minimumsløsningen.
- Kvalifiseringsprogrammet og de arbeidsfremmende tiltak som skal være knyttet til den nye statlige midlertidige stønadsordningen må administreres på en slik måte at ingen som ønsker tiltaksoppfølging nedprioriteres. Det er viktig at det ikke blir en konkurransesituasjon mellom brukere med ulik program- eller stønadstilhørighet.
- Rett, men ikke plikt til deltakelse kan føre til at vilkårssetting for økonomisk sosialhjelp kan bli uklar for de som takker nei til kvalifiseringsprogramdeltakelse.
- Alle brukere skal kartlegges og skal få individuell plan. Dette vil være positivt for brukeren men vil også innebære et betydelig merarbeid for sosialtjenesten i NAV.
- Kvalifiseringsprogrammet skal inneholde arbeidskvalifiserende tiltak, men kan etter en individuell vurdering også inneholde andre tiltak. Dette støttes. Erfaringen er at de med lang vei tilbake til arbeid eller aktivitet kan ha stort utbytte av tiltak med helse- og mestringstrening. Eksempelvis er tiltak som aktiv på dagtid, fysisk trening, mosjon på resept m.m. som er effektfulle for å få til ønsket endring.

Kvalifiseringsstønad:

- Nivået på stønaden er satt så lavt at mange mottakere fortsatt vil trenge supplerende sosialstønad. Stønaden bør derfor opp på et nivå der brukeren faktisk kan se at det vil lønne seg økonomisk å være med i prosjektet og gi mulighet for å bli selvhjulpent. Dette vil gi motivasjon til delta og utnytte programmet og styre saksbehandlerkapasiteten bort fra økt vedtaksarbeid og inn mot tiltaksoppfølging.

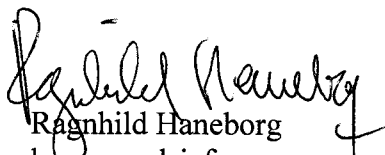
Forslag til endringer:

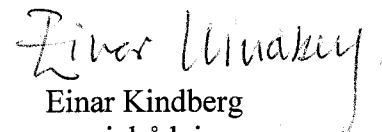
- Det foreslås at kvalifiseringsstønaden økes og utbetales med graderte stønadsbeløp samsvarende med ulike faser i kvalifiseringsprogrammet. På denne måten vil motivasjon for å fullføre økes og den enkeltes økte kvalifikasjoner blir verdsatt. Målet bør være å ligge på et minstelønnsnivå i arbeidslivet i kvalifiseringsfasen siste løp.
- Ansvaret må fordeles på NAV-kontoret slik at kommunen ikke alene blir ansvarlig for å finne passende kvalifiseringstiltak til den enkelte deltaker.

Kommunen skal fatte vedtak om søkeren får delta i programmet eller ikke, men ansvaret for kartleggingen av søkerens muligheter til å fullføre programmet og muligheter til å kunne komme ut i arbeid bør til stor del kunne fordeles på hele NAV-kontoret.

- 2 år vil erfaringsmessig være en for kort tid til å kunne kvalifisere folk fra målgruppen inn i et ordinært arbeid. Et ordinært attføringsløp kan i noen tilfeller vare i 4 år eller mer og deltagelse i kvalifiseringsprogrammet bør derfor kunne forlenges opp til 4 år.
- Det bør sikres at rammeoverføringene fra staten er tilstrekkelige for å dekke ytelsen til deltakere, dekke administrative utgifter for kommunene samt dekke kostnader for å utvikle og opprettholde gode arbeidsrettede tiltak.

Med hilsen

Ragnhild Haneborg
kommunalsjef

Einar Kindberg
spesialrådgiver